

ЦИЈЕНА:

за Црну Гору на годину 10 перп., на по год.
5 перп.; ван земље 15 франака у злату.ЗА ЦРНУ ГОРУ БРОЈ 10 ПАРА
ЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ БРОЈ 20 ПАРАЛИСТ ИЗЛАЗИ
УТОРНИКОМ И ПЕТКОМ

ВЈЕСНИК

АДРЕСА:
„Вјесник“ Цетиње, (Црна Гора)
ADRESSE:
„Vjesnik“ Cetinje (Montenegro)РУКОПИСЕ ВАЉА СЛАТИ УРЕДНИШТВУ „ВЈЕСНИКА“
А ПРЕПЛАТУ И ОГЛАСЕ АДМИНИСТРАЦИЈИ
ОГЛАСИ СЕ НАПЛАЋУЈУ ПО ПОГОДБИ

Вилусе, 27. јула. Трује Херцеговачког Одрода заузеле су пограничне непријатељске блокхаузе на страни Билећа и Требиња, њих на броју осам. Све непријатељске пограничне трује иретјеране су у тврђаве. Заузети су и оложаци у Бијелој Гори: Миланов Одсек, Мичи-мотика, Борова Глава и Висока Главаца, заузет је Космач, Клобук, Црвено Брдо и сви Корјенићи до Арсланагића Моста. Противник је давао незнатан отпор, ма да је од непријатеља по бојишту доста игоинулих, а заробљено је здравих и рањених дванаест подофицира и војника. Наши су губитци: један мртав и четири рањена. — Непријатељ је јутрос са Дврника ујавио шеснаест топовских метака на варошницу Грахово и шест на Лисац у Бијелој Гори, али штете није учинио. — Нарочити извјештај.

Пљевље, 27. јула. — Санџачки Одред под командом Генерала Гојнића, послије заузећа Металке, енергично је отпочео гонити аустриске трује које су се почеле повлачити у правцу Чајнице док их послије очајних борби није успио ирогнати и мимо Чајнице. Наше трује побједоносно су умарширале синоћ у шест часова у Чајнице, гдје их је становништво дочекало са великим одушевљењем. Сузним очима и раширеним рукама грлили су се и љубили са својом давно очекиваном браћом. Ред је успостављен. — Нарочити извјештај.

Ниш, 26. јула. Стање на ратишту на 23. јула било је овакво: 23. јула непријатељ је повлачио своје осигуравајуће дијелове ка Вишеграду. На фронту ужичке војске није било ничега важнијег. Непријатељ је барикадирао аустриску Митровицу и утврђује се сјеверно на линији села Платичево—Карловци, а исто тако утврђује на својој обали и шуме према Шапцу. На фронту Рача—Забрежје није било ничега важнијег осим мјестимичних чарки и примјећених непријатељских покрета према панчевачкој ади. У борби код Биограда 23. јула губитци су били незнатни. На непријатељској страни а према Ковину примјећено је да се непријатељ сели са аде на његову обалу а одатле одступа ка Ковину.

Петроград, 26. јула. По причању свједока, пред полазак рускога амбасадора из Берлина огромна гомила свијета била се искупила пред амбасадом. Амбасадорски аутомобил, у коме је био амбасадор, праћен је полицијом, која је имала муке да сачува амбасадора од напада публике. Персонал, амбасадор и њихови пријатељи, који су пратили амбасадора у аутомобилу, били су околени многобројном свјетином, међу којом је било и мноштво представника интелегентне класе. Гомила је почела да пријети, да вријећа, да се баца камењем и напљује у сред лица путника, које је ударала штаповима и кишобранима, и то не само људе већ и жене. Коморник Шератовицки, некадашњи први секретар амбасаде, добио је по глави снажан удар, да га је крв облила. Књагиња Блошевска, америчка грађанка, ударета је по леђима, по рамену и по глави. Једном старцу са бијелом брадом пљували су у сред лица. Исто су тако малтретирали професору Литке и Тотлебен, жену руског посланика у Карлсру; ђакон руске цркве у Берлину Лопатка, срећно је на аутомобилу избјегао нападу. По објашњењу главног генералштаба четири њемачке крстарице упутиле су се Бијеломе Мору. Градоначелник петроградски упутио је позив грађанству да поштује странце, чија личност и имање уживају заштиту закона. Руске патроле, гонећи пред собом непријатељску коњицу, пријешле су границу на фронту и продрле у унутрашњост њемачке територије петнаест врста. Ове су патроле заузеле њемачке станице у Бијали и пресјекле на тај начин саобраћај на жељезничкој прузи. Непријатељ се повлачи на цијеломе фронту, палећи своја села.

Берлин, 26. јула. Енглески амбасадор и персонал посланства оставили су јутрос Берлин. Њима су стављена на расположење два салон-вагона, а виши чиновници министарства спољних послова били су на станици приликом њиховог поласка. Цар је послао јуче једнога свога ађутанта енглеском амбасадору Гошену да му изјави његово жаљење због изгреда који су се десили против амбасаде. Гошен је захвалио на пажњи њемачкој влади.

Краково, 26. јула. Лист „Реформа“ сазнаје од једне личности, која је данас допутовала из Варшаве, да је генерални гувернер Жилински позвао к себи двије стотине грађана и препоручио им да приме у заштиту Варшаву, па је по том са цијелим гарнизonom и главним штабом напустио варош. Све државне ствари су пренесене у унутрашњост.

Берлин, 26. јула. Званични марински лист доноси следећи манифест Цара Вилема: „Послије 43 године мира ја позивам на оружје све Нијемце који су у стању да га носе. Ми имамо да бранимо најсветија права отаџбине и своје огњиште противу једног срамног напада. Непријатељ је свуда око нас. Велике битке и велике нас жртве очекују. Ја имам вјеру да је стари ратнички дух жив у њемачком народу, али стари ратнички дух, који напада непријатеља гдје га год нађе пошто по то и који је у свима временима задавао страх непријатељу. Ја имам вјеру у вас, војници њемачки. У свакоме од вас жива је велика воља за побједом и сваки од вас готов је да умре као јунак за нашу велику и славну прошлост. Сјетите се да сте Нијемци и нека вам је Бог у помоћи.“

Лондон, 26. јула. Маршал Киченер наименован је за министра војног, Аскит остаје предсједник министарства и министар без портфеља.

Хаг, 26. јула. Нарочито издање званичног листа објављује строгу неутралност Холандије у рату између Енглеске и Њемачке и између Русије и Њемачке.

Беч, 26. јула. Шпанија је узела под своју заштиту Русе и Србе у Аустро-Угарској. Сједињене Америчке Државе узеле су под своју заштиту поданике Аустро-Угарске у Русији.

Берлин, 26. јула. Србија је објавила Њемачкој рат преко свога отправника послова у Берлину. (Примједба српског Пресбирова: Саопштавамо овај телеграм, да је наша влада само опозвала отправника послова у Берлину као што су и овдашњем њемачком посланику враћене исправе. Србија није објавила Њемачкој рат).

Петроград, 26. јула. Јављају из Симферопола, да су пет стотина аустроугарских поданика тражили да пријеђу у руско поданство.

Баку, 26. јула. Штрајк се је дефинитивно стишао. Ред је повраћен.

Владивосток, 26. јула. Синоћ је јапанско становништво у овој вароши, носећи разнобојне фењере, приредило грандиозну процесују у част Русије. Манифестовало је и за Француску и Енглеску пред консулатима ових земаља и пријетило Њемачкој.

Петроград, 26. јула. Телеграфска агенција овлаштена је да демантује вијести њемачких листова као да је у Руској Пољској букнула револуција. У цијелој Пољској мобилизација је извршена са успјехом и пољско је становништво дало доказа о изванредној својој лојалности. Исто су тако лажне вијести да је дигнута у ваздух варшавска тврђава. Било је, истина, мале експлозије, али услед грома.

Хаг, 26. јула. Руси су ухватили десет њемачких транспората на товарених угљом и дрветом.

Беч, 26. јула. Званични лист објављује листу предмета који сачињавају ратну контробанду.

Лондон, 26. јула. Египат је објавио своју неутралност. Аскит је у Доњем Дому саопштио прокламацију о рату између Енглеске и Њемачке и рекао да ће сјутра дан тражити кредит од сто милиона лира стрелинга. Непријатељским лађама остављен је рок до 13. августа да напусте британска пристаништа.

Петроград, 26. јула. Из Либаве званично се саопштава, да њемачка крстарица приближујући се Либави прошле неђеље је бомбардовала варош избацивши двадесет метака од којих је један ударио у поморску болницу а два у приватне куће, и по том је крстарица изчезла. Људских жртава није било.

Петроград, 26. јула. Од данас ће министарске сједнице бити држане сваког дана.

Петроград, 26. јула. Према најновијим телеграмима Белгијанци дају успјешан отпор. Одбили су Нијемце код Лијежа. Њемачка војска повриједила је неутралност Швајцарске и Холандије. Енглеска флота ухватила је њемачку крстарицу „Бреславу“, потопила крстарицу „Лујзу“ и хватила њемачке трговачке бродове. Енглески команданти имају тачан списак свих њемачких трговачких и ратних бродова и мјеста њихових пребивања.

Ниш, 26. јула. Синоћ је непријатељска артиљерија потопила лађу која је била на савском пристаништу у Биограду, а по том тукла савски мост са 44 метка. У 9 часова увече непријатељска артиљерија избацила је пет метака на наш рефлектор на Бановом Брду без штете. На осталом фронту дунавске дивизије било је све мирно.

Ниш, 27. јула. Предсједник француског парламента упутио је предсједнику Српске Скупштине овај телеграм: „Наш француски парламенат поздравео је стојећи једнодушним и понављањем аплаузом читање депеше, у којој ми Ваша Екселенција саопштава о топлим манифестацијама Српске Скупштине. У име свијех мојих другова част ми је да Вас замолим да изразите Српској Скупштини нашу најживљу захвалност. Ми и овом приликом увјеравамо храбри и херојски српски народ и његове представнике о дубоким симпатијама и сталној наклоности француске Републике. Предсједник француског парламента Пол Дешанел“.

Петроград, 27. јула. У нашим сјеверним водама налазе се пет њемачких крстарица.

Петроград, 27. јула. Полиција је ухапсила за вријеме изгреда пред зградом њемачке амбасаде око пет манифестаната који ће бити изведени пред војни суд.

Петроград, 27. јула. У пристаништу Патраја у Црном Мору задржан је један аустро-угарски пароброд.

Беч, 27. јула. Овдје се сазнаје, да су у Бечу болнице пуне рањеника. Штампa је јако ублажила тон у држању према Србији и Русији.

Мадрид, 27. јула. Шпанија остаће неутрална.

Берлин, 27. јула. Мала крстарица „Аугсбург“ јавља безжичном телеграфијом да бомбардује морско пристаниште Либану и да се бори с непријатељском крстарицом као и да је већ поставила mine.

Беч, 27. јула. „Милитерише Рундшау“ јавља о једном озбиљном боју на обали Дрине. Срби су покушали пријећи ријеку и наишли су на аустројску пограничну стражу.

Брисел, 27. јула. „Белгијска звијезда“ јавља да су њемачке трупе ушле у Виз на 12 миља сјеверно источно од Лијежа.

Париз, 27. јуна. Нијемци су ушли у Француску близу Сиреја. Јављају из Нансија да су Нијемци отворили ватру јутрос на царинарницу у Пти Кроа, која је претворена у војничку караулу. Прије но

што су продрли у Луксенбург, Нијемци су заузели Владину Палату и пресјекли телеграфске везе.

Беч, 27. јула. Према информацијама из Цариграда први дан турске мобилизације утврђен је за прошли понедељник.

Лондон, 27. јула. Рајтеровој Агенцији јављају са Малте да су сви бродови средоземне флоте спремни за акцију. Добили су заповијест да отпутују пуном паром, вјероватно да се састану са француском флотом Адмиралски брод „Инфлексибле“, крстарице „Вејмут“ и „Дублин“ и двије дивизије контраторпиљера остају још на Малти, али су још под паром и готови да се сваког тренутка крену.

Ниш, 27. јула. Јуче је отпутовао са особљем њемачки посланик, који је позван од стране српске владе да напусти Србију с обзиром на ратно стање између Србије и Аустрије, савезнице Њемачке, и Русије и Њемачке, савезнице Аустрије, пошто се Краљевска Влада солидарисала са Русијом и њеним савезницима.

Ниш, 27. јула. Ноћас су код Обреновца 16 аустријских војника покушали да пријеђу правцем на српску обалу. Како су били свукли одијело, наши су мислили да су бјегунци и пустили су их да ступе на српско земљиште. Но, како су они одмах почели да пуцају на наше трупе то су наши одговорили ватром и 10 њих побили, а осталу шесторицу ранили и ухватили.

Ниш, 27. јула. Ноћас су Аустријанци опет пуцали на биоградски град из великих опсадних топова. Избацили су двадесет метака али варош није оштећена.

Петроград, 27. јула. Послије очајног отпора 30.000 Белгијанаца против два њемачка корпуса, Нијемци су успјели да заузму два утврђења код Лијежа, али су изгубили 12.000 људи. У сјеверном мору енглеска флота гони њемачку флоту, која бјежи у правцу холандске обале. Турска концентрација извршиће се на двије главне тачке: Једрене и Цариград.

Лондон, 27. јула. Принц Уелски ступио је на службу у гренадирски пук.

Беч, 27. јула. (из аустриског извора) Рат противу Русије отпочео је 24. јула послје подне офанзивом близу Кракова. Три одреда коњице са пјешадијом наступили су на руску територију. У исти мах дошле су аустријске трупе у контакт са њемачким трупама, које су наступале из Ченхостова у Бендиш. Висови на руској граници сјеверно од Кракова и близу Новог Бржеска на сјеверној обали Висле у аустријским су рукама. Пољско становништво придружује се аустријским трупама са одушевљењем.

Берлин, 27. јула. (Из њемачког извора) Лијеж је пао јуче у њемачке руке.

Цариград, 27. јула. Мобилизација, која је у први мах била дјелимична, постала је општа. Листови јављају да се људи до 45 година старости позивају под заставе. Пошто су румунски пароброди обуставили пловидбу, Цариград се од данас налази потпуно изолован од Европе. Влада међу тим увијерава да ће храна за варош и провинције бити довољна још за једну седмицу.

Лондон, 27. јула. Званично се потврђује, да енглеска влада задржава за свој рачун оба турска брода „Султан Осман“ и „Рашадију“, позивајући се на једну тачку у уговору о продаји.

Петроград, 27. јула. Јављају из Токја да је у мореузу цушимском појавио један њемачки ратни брод и моторио је на кретање руске добровољачке флоте.

Јапанска флота је спремна да отплови.

Париз, 27. јула. Из Цириха јављају да су Нијемци повриједили неутралитет Швајцарске.

Париз, 27. јула. Белгиске трупе одбиле су напад Нијемаца између Везда и Мезе. Контра-напад Белгијанаца био је крунисан успјехом и Нијемци су ударили у повлачење.

Лондон, 27. јули. Енглеска је забранила енглеским паробродима да пролазе кроз Дарданеле.

Атина, 27. јула. Бечки Кореспонденц Биро упутио је Атинској агенцији ово саопштење: Листови једнодушно и енергично протестују противу бруталног поступања са аустро-угарским поданицима у Француској и ако не постоји ратно стање још између Француске и Монархије. Листови истичу поступање са српским поданицима Монархије у којој ниједан Србин није до сада прогнан. Према вијестима из званичних кругова чиновници аустро-угарског генералног конзулата у Паризу морали су да побјегну у аустро-угарску амбасаду јер полиција није хтјела да спријечи изгреде фанатичке руље. Листови

изјављују да ће Монархија умјети да обезбиједи и противу воље Француске интересе својих суграђана у иностранству.

Софија, 27. јула. Бугарски посланик у Петрограду, генерал Ратко Димитријев, који је командовао бугарском војском пред Луле Бургом, дао је телеграфски оставку на свој посланички положај да би као добровољац ступио у руску војску.

Софија, 27. јула. Бугарска влада чим је дознала за бугарског посланика у Петрограду генерала Ратка Димитријева, који је повриједио бугарску неутралност, с мјеста га је смијенила са положаја представника бугарског у Петрограду.

Скадар, 27. јула. Делегати Русије, Француске и Енглеске у међународној контролној комисији у Арбанији изјавили су да више неће радити са делегатима Њемачке и Аустрије, према чему се је комисија развргла. — Нарочити извјештај.

Рим, 27. јула. Цар Вилхем телеграфски је молио Краља Виктора за помоћ. — Нарочити извјештај.

Рим, 27. јула. Овамо је долазио талијански посланик из Беча херцог Аварна, да у име Њемачке и Аустрије моли талијанску владу за помоћ. Аварна се вратио у Беч с поновном изјавом Италије, да остаје неутрална. — Нарочити извјештај.

Петроград, 27. јула. Седми корпус њемачке војске напао је и бомбардовао Лијеж. Белгијанци су се жестоко одупрли и сузбили Нијемце. Тада је дошао десети корпус у помоћ и напади њемачки поновили су се јачом силом, али се Белгијанци снажно држе. До сада њемачки губитци прелазе 8000 људи. Нијемци, прелазећи границу, стријељали су 1395 становника белгијских.

Енглески торпиљери потопили су њемачког постављача мина „Краљицу Лујзу“.

Њемачкој ескадри у Средоземном Мору је наређено да дође у везу са аустријском ескадром ради напада на француску флоту. Белгијске трупе уништиле су код Спа два пука њемачких копљаника. Турска је изјавила неутралност. — (Вјесник).

Рим, 27. јула. Француска је успјела да сву своју војску из Алжира, Туниса и Марока превезе у домовину и да је замијени трупама трећега позива. — Нарочити извјештај.

Париз, 27. јула. Нијемци су у бојеви око Лијежа у Белгији имали огроман губитак од 25.000 војника. Молили су Белгијанце за прилирје од 24 часа. — Нарочити извјештај.

Петроград, 28. јула. — Белгијанци настављају да са изванредном храброшћу бране Лијеж. 40 хиљада Белгијанаца боре се против више корпуса њемачких, којима су нанјели већ губитке у износу од 20.000 војника. Влада француска одликовала је варош Лијеж са крстом почасне деције. Искрцавање енглеских трупа на континенту довршено. Канада се мобилише. Ескадра енглеска заробила је 50 њемачких пароброда.

Према саопштењу главног руског генерал-штаба у судару код Ајдкунена према рускоме мјесту Вержбилово Нијемци су имали више мртвих и шест официра заробљених, а велики број рањеника однео је жељезницом. Код Ајдкунена њемачка коњичка бригада ступила је у борбу са руском коњицом, која ју сад гони заједно са руском артиљеријом.

Обзиром на сигурност руских путника у Њемачкој и Аустрији линијар војни је наредно да се примјене насрам аустро-угарских полицајаца и њемачких који се налазе у Русији сличне мјере.

Токио, 28. јули. Антињемачки покрет у Јапану расте очевидно. Изгледа да је војна јапанска акција неизбјежна. Очекује се концентрација јапанских ескадра код Фузана.

Како је састављена аустроугарска војска по народности. Карактеристично је знати како је по народностима састављена војска аустроугарске царевине, с којом данас ми, наши савезници и заштитници водимо борбу. У тој је војсци: 29% Нијемаца, 18% Маџара, 15% Чеха, 5% Словака, 9% Пољака, 8% Малоруса, 7% Србохрвата, 3% Словенаца, 5% Румуна и 1% Талијана.

Из овога се види да је у аустроугарској војсци војника Словена таман толико колико их је од обије господарујуће народности њемачке и маџарске (по 47%). Словена пак заједно са Румунима и Талијанима (који су према Нијемцима и Маџарима исто тако као и Словени рђаво расположени) више је у аустроугарској војсци 6% по скупа Нијемаца и Маџара. Успјех ове војске, у којој је више од половине војника који желе и хоће њен неуспјех, лако је унапријед погодити.